

Pers en Voorlichting

Hof van Justitie van de Europese Unie

PERSCOMMUNIQUÉ nr. 158/18

Luxemburg, 18 oktober 2018

Arrest in zaak C-149/17

Bastei Lübbe GmbH & Co. KG / Michael Strotzer

De houder van een internetaansluiting waarmee inbreuken op het auteursrecht zijn gemaakt door filesharing, kan zich niet onttrekken aan zijn aansprakelijkheid door gewoon een gezinslid aan te wijzen dat toegang kon hebben tot die aansluiting

De rechthebbenden moeten beschikken over een doeltreffende voorziening in rechte of over middelen op grond waarvan de bevoegde rechterlijke instanties kunnen gelasten dat de noodzakelijke informatie wordt verstrekt

De Duitse uitgeverij Bastei Lübbe vordert bij het Landgericht München I (rechter in tweede aanleg München I) een schadevergoeding van Michael Strotzer, omdat een audioboek waarop zij auteursrechten en naburige rechten heeft, via de internetaansluiting van Strotzer met een onbeperkt aantal gebruikers van een internetsite voor filesharing (peer-to-peer) is gedeeld om te worden gedownload.

Strotzer betwist dat hij zelf inbreuk heeft gemaakt op het auteursrecht. Bovendien voert hij aan dat zijn ouders, die in hetzelfde huis wonen, ook toegang hadden tot die aansluiting, zonder dat hij evenwel nadere details verstrekt over het tijdstip waarop deze aansluiting is gebruikt door zijn ouders en over de aard van dat gebruik. Volgens het Landgericht München I blijkt uit de rechtspraak van het Bundesgerichtshof (hoogste federale rechter in burgerlijke en strafzaken, Duitsland) dat, gelet op het grondrecht op bescherming van het gezinsleven, een dergelijk verweer naar Duits recht volstaat om de aansprakelijkheid van de houder van de internetaansluiting uit te sluiten¹.

In deze context verzoekt het Landgericht München I het Hof van Justitie om de Unierechtelijke bepalingen betreffende de bescherming van intellectuele-eigendomsrechten² uit te leggen.

In zijn arrest van vandaag antwoordt het Hof dat **het Unierecht zich verzet tegen een nationale wettelijke regeling (als in het hoofdgeding, zoals uitgelegd door de bevoegde nationale rechterlijke instantie), krachtens welke de houder van een internetaansluiting waarmee inbreuken op het auteursrecht zijn gemaakt door filesharing, daarvoor niet aansprakelijk kan worden gesteld wanneer hij een gezinslid aanwijst dat toegang had tot deze aansluiting, zonder dat hij nadere details verstrekt over het tijdstip waarop deze aansluiting is gebruikt door dat gezinslid en over de aard van het gebruik ervan door dat gezinslid.**

¹ Het Landgericht legt in dit verband uit dat wordt vermoed dat de houder van een internetaansluiting waarmee inbreuken op het auteursrecht zijn gemaakt, de inbreukmaker is, wanneer hij zorgvuldig is geïdentificeerd aan de hand van zijn IP-adres en geen enkele andere persoon toegang kon hebben tot deze aansluiting op het tijdstip van de inbreuk. Dit vermoeden kan evenwel worden weerlegd wanneer andere personen toegang tot die aansluiting konden hebben. Bovendien, indien een gezinslid van deze houder over die mogelijkheid beschikt, kan de houder – gelet op het grondrecht op bescherming van het gezinsleven – zich aan zijn aansprakelijkheid onttrekken door gewoon dat gezinslid aan te wijzen, zonder dat hij aanvullende preciseringen hoeft te verstrekken over het tijdstip en de aard van het gebruik van de internetaansluiting door dat gezinslid.

² Richtlijn 2001/29/EG van het Europees Parlement en de Raad van 22 mei 2001 betreffende de harmonisatie van bepaalde aspecten van het auteursrecht en de naburige rechten in de informatiemaatschappij (PB 2001, L 167, blz. 10), alsook richtlijn 2004/48/EG van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 betreffende de handhaving van intellectuele-eigendomsrechten (PB 2004, L 157, blz. 45, met rectificatie in PB 2004, L 195, blz. 16).

Volgens het Hof dient een juist evenwicht te worden gevonden tussen verschillende grondrechten, te weten het recht op een doeltreffende voorziening in rechte en het intellectuele-eigendomsrecht, enerzijds, en het recht op eerbiediging van privé- en gezinsleven, anderzijds.

Een dergelijk evenwicht wordt niet verzekerd wanneer een bijna absolute bescherming wordt verleend aan de gezinsleden van de houder van een internetaansluiting waarmee inbreuken op het auteursrecht zijn gemaakt door filesharing.

Wanneer de nationale rechterlijke instantie waarbij een aansprakelijkheidsvordering is ingesteld, niet op verzoek van de eiser de overlegging van bewijsmateriaal inzake de gezinsleden van de wederpartij kan gelasten, worden de vaststelling van de vermeende inbreuk op het auteursrecht en de identificatie van de inbreukmaker immers onmogelijk gemaakt en worden bijgevolg de grondrechten op een doeltreffende voorziening in rechte en op intellectuele eigendom waarop de auteursrechthebbende aanspraak kan maken, ernstig aangetast.

Dit zou evenwel anders zijn indien, ter voorkoming van een ontoelaatbaar geachte inmenging in het gezinsleven, de rechthebbenden zouden kunnen beschikken over een andere doeltreffende voorziening in rechte, bijvoorbeeld doordat zij in dat geval de wettelijke aansprakelijkheid van de houder van de betrokken internetaansluiting zouden kunnen doen vaststellen.

Voorts staat het uiteindelijk aan het Landgericht München I om na te gaan of er in het betrokken nationale recht eventueel andere voorzieningen, procedures en rechtsmiddelen zijn op grond waarvan de bevoegde rechterlijke instanties kunnen gelasten dat de informatie wordt verstrekt die vereist is om in omstandigheden als die van het hoofdgeding de inbreuk op het auteursrecht en de identiteit van de inbreukmaker vast te stellen.

NOTA BENE: De prejudiciële verwijzing biedt de rechterlijke instanties van de lidstaten de mogelijkheid, in het kader van een bij hen aanhangig geding aan het Hof vragen te stellen over de uitlegging van het recht van de Unie of over de geldigheid van een handeling van de Unie. Het Hof beslecht het nationale geding niet. De nationale rechterlijke instantie dient het geding af te doen overeenkomstig de beslissing van het Hof. Deze beslissing bindt op dezelfde wijze de andere nationale rechterlijke instanties die kennis dienen te nemen van een soortgelijk probleem.

Voor de media bestemd niet-officieel stuk, dat het Hof van Justitie niet bindt.

De [volledige tekst](#) van het arrest is op de dag van de uitspraak te vinden op de website CURIA.

Contactpersoon voor de pers: Stefaan Van der Jeught ☎ (+352) 4303 2170

Beelden van de uitspraak van het arrest zijn beschikbaar via "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106